

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pe patru ducea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 0 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 16 August st. v.

(Ș.) La alt loc al diarului nostru publicăm corespondența din Arad, care ne pretează într-o lumină foarte posomorâtă țările de lucruri din diecesa gr.-or. a Aduului.

Se vede, că s'a încuibat și acolo un fel de asolutism și arbitragiu, care, dacă nici n se exerciază direct decât capul bisericii, s'a avântat prin consimțirea tacită a aceluia și ia din ce în ce dimensiuni mai mari tot sub aripa lui ocrotitoare.

Și acolo, o seamă de oameni au știut să trăie în partea lor pe arhierul și să folosească de puterea lui fără nici o conștiință pentru promovarea unor iriese ce sînt diametral opuse adevăratelor interese ale bisericii, curățind din cea lor pe toți aceia, care nu se supun orecse poruncilor lor sau care li-ar pute fi pedeci în îndeplinirea activității lor lustrugetoare.

Nu am cuvinte, de a ne îndoi de sinceritatea și lealitatea corespondentului nostru. Faptele complinite, pe care le înșiră sînt tot atâtea dovezi, că lucrurile mer rău și nu se găsească așa dîcînd în lîna noastră termini destul de aspri, pînă a le pute caracteriza.

Înlăturarea nemotivată a unui profesor distin care a servit în această calitate 9 ar de zile și procederea urmată la agerea de protopresbiter în tractul Aradului sînt casuri analoage unor casurivite în anii din urmă și în archidiesă noastră, și s'ar pare, că demoralisării poporului dela Arad s'au încuragiat ai ales prin faptele demoralizatorilor publici din Sibiu.

Și nici nu e mirare, cînd acolo încă se pronisează principii, care sînt cea mai crîntă lovitură ce se poate da unui constituționalism liberal.

Nu tîbue să mergem mai departe, decît la întîmpinarea unui preot, care a dat-leastădat corespondentului nostru priu și de a se pronunța.

Ideile și principiile dezvoltate în întîmpinarea aceea nu sînt numai ale respectivului preot, căruia nu-i putem da nici o mportanță; ele sînt ideile și principii conducătoare ale acolora, care ocărmesc diecesa și care susțin și menagiază totată oamenii de calibrul aceluia preot.

Întîmpătorul declară de cea mai mare mincîna ce s'a putut răspîndi în sezonul acesta afirmațiunea de mai nainte a corespondentului nostru, că „biserica pre a fi devenit în diecesa

Aradului proprietatea unor familii coaleite“. Și spre motivarea declarațiunii sale dîce, că toată lumea scie, că biserica din diecesa Aradului se guvernează ca și celelalte eparchii surori — în frunte cu episcopul diecesan — prin un consistoriu ce consistă din trei senate cu 34 asesori și prin sinodul eparchial cu 60 deputați ca reprezentanți ai clerului și ai poporului eparchial; ear' dacă trebile în biserică ar merge așa precum le descrie corespondentul nostru, acele corporațiuni și-ar scî face datorința și fără întrebarea sau admonițiunea acestuia.

Curată ironie. Aceste sînt în biserică greco-orientală de obicei apărările celor dela putere, cînd te pui să-i combați. Și cred ei, că obște românească greco-orientală consistă tot din gâgăuți, care se nu scie, că sinoadele eparchiale și consistoriile diecesane sînt așa, precum și-le compun ei? Cred d-lor, că noi nu scim, cum au știut ei, tot cu ajutorul puterii archieresce, se scoată din acele corporațiuni pe cele mai bune și roditoare elemente?

Apoi dela aceste corporațiuni se așteaptăm să și facă datorința, cînd cei-ce au luat în arîndă ocărmuirea bisericii abuzează de puterea lor și calcă în picioare legile constituționale?

Aci nu se mai tractează de neînțelegeri, de pismă și de ură. Aci stau oamenii de bine, oamenii cu inimă pentru biserică și aședîmintele ei în fața absolutismului și al arbitragiului, care servesc numai interese particulare și de clică.

În felul acesta în Arad nici vorbă nu ar pute fi de o consolidare în simțiri și cugete, după-cum sfătuesc cei din curtea episcopoescă prin graiul unei unelte de ale lor.

Unirea în simțiri și cugete a celor ce au în vedere binele bisericii cu cei-ce vîenează alte interese ar însemna tocmai perirea bisericii.

Din contră cei dîntîu lucreze și mai departe pe calea, care au apucat-o, tragă masca de pe fețele fățarnicilor, și nu permită pînă mai pot, ca să se încuibă cu deservirșire și în biserică demoralisățiunea, care stăpînesc deja în statul nostru, din sus dela cele dîntîu ramuri ale administrațiunii pînă în cele din urmă birouri solgăbirîesce.

Există destule rele în diecesa Aradului. Trebuie căutat a se extirpa. Căci cei-ce cu indiferentism le va lăsa să se lățească, se vor face însuși culpabili de vina puternicilor de astăzi.

cum este d. e. descrierea monumentului roman dela Densuș (biserica română), a ruinelor Ulpei-Traiane (Grădisce), a băilor romane, (cetate), dela Roșia etc. merită să fie luate în considerare deosebită.

Capitolul, în care se face amintire despre relicuii sau monumente hunice, ar fi putut rămîna cu totul la o parte, fiindcă anticități hunice în Transilvania nu există. Aceasta o recunoaște încă și autorul, dîcînd următoarele în introducerea capitolului: „Istorie nu putem afirma, că ar fi rămas ceva relicuii de ale Hunilor, dar' pe basa tradițiunii putem să amintim unele“. Astfel d. e. Kővári ne spune, că satul Kadics (Kadicsfalva) din Sécuime, și-ar avî numirea dela ducele hunic Kadicha; că pădurea Rika din Sécuime, s'ar numi astfel dela o femeie a lui Atilla, cu numele Réka; că Odorheul (Udvarhely, locul curții) și-ar avî numele dela împregiurarea, că aici s'ar fi aflat reședința și curtea regască a lui Atilla etc. Precum vedem, toate aceste sînt nise combinațiuni vage și fără de nici o însemnătate.

Partea cea mai însemnată a opului, de valoare netăgăduită, este aceea, în care se descriu monumentele arhitectonice proprii ale Transilvaniei.

În capitolul ce urmează după amintirea monumentelor hunice, autorul ne face cunoscute fortificațiunile celor șapte orașe transilvane, încungiurate cu ziduri, în ordine alfabetică. (Bistrița, Brașov, Cluj, Mediaș, Sighișoara, Sebeșul-săseșc, Sibiu). La descrierea acestora, precum în genere la toate descrierile

## REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 16 August st. v.

Afaceria crețensă.

După o serisoare ce „Pol. Kor.“ primesce din Constantinopol, cele din urmă seiri din Creta sună destul de favorabil. Șakir-Pașa și-a înaintat trupele încetul cu încetul, fără-ca acela să fi întîmpinat o rezistență oarecare. Notabili din Apokorona adresați Sultanului o adresă de supunere, care a fost subscrisă de aproape toți locuitorii de sex bărbătesc din Apokorona. Șakir-Pașa a împărțit mai departe, că pînă acum nu a cădî nici o pușcă-tură și că el poate spera, că în cel mai scurt timp îi va succeda a restabilî ordinea pe insulă. Într-aceste guvernul turcesc continuă a-și întări puterea armată în Creta.

Împărțirea consulului francez din Canea, că în actualele împregiurări el află de prisos prezența unui vas de războiu francez în apele crețense, este un alt simptom pentru îmbunătățirea situației. Din toate rezultă, că Francia, din diferite cauze, nu privește de oportună o acțiune în Marea-Mediterană și că, dacă preste tot a fost vre-o înțelegere în această privință între Rusia și între republica franceză, ea s'a despărțit acum decătî Rusia.

„Standard“ află de altă parte, că cu toate-că s'a aplicat statutul și s'a anunțat sosirea de întăriri, în districtul Canea domnesce încă deplină anarhie. După împărțirile de acolo, mohamedanii violează cadavrele creștinilor și comit o mulțime de alte brutalități. Luptele creștinilor cu mohamedanii se continuă încă. Câmpuri, vii și o mulțime de locuințe sînt devastate cu deservirșire. În districtul Risano s'au fost ucis cinci creștini. Scirile aceste produc mare agitație în Grecia. Corespondentul din Atena al diarului „Standard“, spune, că dacă stările aceste vor continua, guvernul nu va pute împede-ca, ca corpuri de voluntari grecesci să nu dea ajutor insurgenților.

Puterea armată a Francei și Germaniei.

Într'un articol important, diarul „Köln. Zeitung“ face o paralelă între puterea armată franceză și cea germană și ajunge la concludsiunea, că în urma noiei legi militare franceze, Francia a întrecut pe Germania. La aceasta observă „Nat. Zeitung“: „E foarte adevărat, că legea militară franceză întrece tot ceea-ce s'a prevîdît

vre-odată în privința masselor de trupe. Cu toate aceste trebuie să se păstreze sângele rece și față cu această aparițiune. Căci înainte de toate aceasta organizare nouă într-o cât prevede instruirea unui număr mai mare de recruți, există numai pe hîrtie și omul și-ar pute lua timpul ca să vadă cum s'a executat în realitate noua organizare. Despre efectul probabil al acesteia sînt, după-cum se scie, chiar și generali francezi de deosebite păreri. Față cu această scisiune noi nu putem decăt să păstrăm o atitudine de observare. Dar' nouă ni-se pare-că o armată, din care a eșit tocmai un Boulanger și soții lui, din punct de vedere al disciplinei, nu e chiar potrivită de a se extinde pînă în înfînit, fără de a înceta de a mai fi un organism și fără de a deveni o grămadă colosală.

Situația în România.

„Pol. Kor.“ primesce din București împărțirea, că în ziua după re-întoarcerea regelui Carol din străinătate s'a ținut în castelul Peleş un consiliu de miniștri, în decursul căruia cabinetul a raportat regelui despre întreaga activitate a guvernului și despre mersul afacerilor publice pe timpul absenței Maiestății Sale din țeară. Scirea adusă de unele diare, că în acest consiliu de miniștri s'ar fi adus hotărîri și în privința întregirii cabinetului, după-cum se asigură din parte bine informată, nu e adevărată. Din contră cecurile guvernamentale țin, că cestiunea completării cabinetului se va rezolva numai după redeschiderea camerei.

Independența Bulgariei.

Diarul oficios „Svoboda“ din Sofia publică un articol relativ la independența Bulgariei, articol ce-l recomandă atențiunii binevoitoare a puterilor, care simpatisează pentru tînerul principat. Autorul aceluia articol crede, că a venit timpul ca și Bulgaria să iee loc în rîndul statelor legale. Dacă această stare nesigură în care s'a aflat pînă acum va mai dura, dacă puterile vor continua să păstreze tăcerea în această privință, principele și guvernul se vor vedî siliți să cedeze forței împregiurărilor și să se închine înaintea voinței poporului. Bulgaria voescă să trăească liniștit; grație prevederii acestui principat, nici o complicațiune nu s'a ivit în Peninsula-Balcanică. Ea cere dar', ca Europa să recunoască acest lucru. Nerecunoascerea principelui este o lovitură adusă sentimentului național.

Cam acesta e resumatul numitului articol, care prevestește nouă evenimente. Într'adevăr se dîce, că Bulgarii sînt de-ciși să proclame în curînd independența principatului, la cas, dacă puterile vor întîrzi mult cu răspunsurile lor. Se crede, că ziua de 6 Septemvrie, aniversarea unirii Bulgariei cu Rumelia, sau cea de 15 Octomvrie, data deschiderii Sobraniei va fi aleasă pentru îndeplinirea acestui act solemn.

Diarele austriace, de altmintrelea bine-voitoare pentru Bulgaria sînt de părere, că tînerul principat să se abțină dela ori-ce pas care ar aduce atingere tratatului dela Berlin și ar da astfel nascere unui conflict cu Poarta. Ane-xarea Rumeliei-de-Ost a adus căderea principelui Alexandru. Executarea noului proiect, ar împede-ca dezvoltarea pacinică și liniștită a Bulgarilor.

Un cuvînt sincer Bulgarilor.

Sub titlul „Un cuvînt sincer Bulgarilor“, diarul „Odek“ publică următorul articol, pe care îl reproducem în traducerea „Românului“:

Idea solidarității popoarelor balcanice este o idee a viitorului.

Cînd toate popoarele Peninsulei-Balcanice vor înțelege toate interesele lor comune, cînd Sîrbii, Bulgarii, Românii și Grecii vor vedî, că forța lor consistă în solidaritatea, care trebuie să domnească între ei, numai atunci vom pute apăra cu succes invasiunea străină, ce ni-e lasată drept moștenire dela strămoșii nostri, numai atunci vom pute dobîndi noie garanții pentru independența noastră, putînd organiza viitorul nostru așa fel, ca să corîspundă cît se poate mai bine trecutului nostru frumos. Sub scutul unui drapel de o astfel de solidaritate, toate deosebirile noastre vor fi egalitate și toate cestiunile pendente vor pute fi rezolvate succesiv.

Noi, toate popoarele balcanice, toate — fără excepțiune — a trebuit să luptăm în curs de mai mulți secol, pentru a ne elibera de sub greul iobăgiei.

Generațiuni întregi au fost jertfite, sângele și lacrimile au curs fără încetare, pentru-ca după o lungă noapte să ajungem la frumosul soare al libertății.

Și acum, se vede, că vom a da și a expune din nou, prin discordiile și neînțelegerile dintre noi, moștenirea noastră? Ade-că vom noi singuri, să deschidem porțile tuturor influențelor străine, ade-că noi înșine să preparam terenul pentru o invasiune străină? Ce, oare noi să ne săpăm cu mâinile noastre proprii mormîntul libertății și al independenței noastre, îmbrucîlîndu-ne forțele, prin lipsa de confidență, care domnesce între noi, în loc

## FOIET „TRIBUNEI“.

Din literatura geografică a Transilvaniei.

„Erély régiségei“

de

Ladislau Kővári.

Pesta, 1882. 8°, p. XVI. și 285.

Ire de seamă

de

Silestru Moldovan.

„Erdé régiségei“ este una dintre multele publicamii ale lui Kővári, referitoare la Transilvania. Subiectul opului este descrierea monumentelor istorice transilvane, sau mai bine dîs, statistic monumentelor istorice și arhitectonice al Transilvaniei, dimpreună cu înșirarea tradițiunilor și evenimentelor istorice mai însempe, care stau în legătură cu ele. Autorul secupă în capitole separate cu monumentele ichi, dace și romane, apoi cu cele hunice și sfîrșit cu monumentele transilvane proprii, adă cu acele, care au fost plămuite de mîna oenească dela formarea Transilvaniei, ca stădeosebit, încoace, pînă pe timpul aparițiunii lui.

Față de numărul cel mare de resturi de monumente romane, ce se află răspîndite prin întreaga Trsilvania, numărul anticităților dace și romane, scrise la începutul opului, este mic, putîndse neînsemnat. Descrierile din această par a opului sînt în genere scurte, une-ori suficiale, astfel, că numai unele,

sale de monumente, autorul ne face o icoană corografică scurtă despre situațiunea monumentului și despre împregiurimea apropiată, ear' pondul îl pune pe descrierea monumentului ca atare și pe înșirarea evenimentelor mai însemnate petrecute în partea locului, urmînd în expunerea acestora de obicei ordinea cronologică. Descrierile corografice sînt în genere scurte, unele dintre ele slabe și fără de ceva însemnătate pentru geograf, aflîndu-se în ele ici-colo și unele neexactități, dar' cele mai multe sînt bune și bine marcate. Eată d. e. în traducere tabloul corografic ce ni-l face autorul despre Brașov: „Brașovul e situat în colțul sud-ostic al Transilvaniei, în depărtare de câteva oare dela graniță. Spre Sud dela el se extînd numai munți și codri. Din munții sudici curge spre Nord un pîrâu; pîrîul acesta formează o vale îngustă: aici e situat Brașovul. Situațiunea lui ne prezentează un tablou încîntător. La gura văii se află o cetățue pe un vîrf de deal, în dos e orașul: dela oraș în dreapta se înalță nise dealuri stîncose, în stînga se ridică Tîmpa, la o înălțime de 3136 de urme, cu coastele ei prețipite și acoperite de pădure, încât se pare că stă să cadă pe oraș; în fundul tabloului se zărește munții sudici, înălțându-se cu virfurile lor pînă la nori.“ (pag. 68.)

După orașele fortificate urmează descrierea cetăților, în număr de nouă, anume: Cetatea Mercurei—Ciucului (Csikszoreda), a Devei\*, a Albei-Iuliei, a Făgărașului, a Hunedoarei, a Oșorheului, a Gherlei, a Branului și Turnul-Roșu, apoi două cetățui: a Brașovului și a Clujului. Aceste descrieri sînt cu deosebire interesante, pline de reminiscențe istorice, despre faptele, la care au fost martore zidurile mute ale cetăților amintite.

După ele se înșiră și se descriu, în rînd alfabetic, ruinele din țeară în număr de preste o sută, cu amintirea unor fapte istorice și tradițiuni, ce se raportează la ele. Ca exemplu vom reproduce, în traducere, mica descriere, ce ne-o dă autorul despre cetatea Tălmaciului:

„Cetatea Tălmaciului. Numele ei nemțesc este: Landskron. Prin Tălmaci trece șoseaua, ce duce dela Sibiu la Turnul-Roșu. Lîngă sat, pe un pisc înalt se zărește din depărtare o ruină de cetate, una dintre cele mai frumoase ruine de ale Ardealului. Zidurile ei, în înălțime de 5—6 stîngini, în care se pot observa pe alocurea spîrturile de tunuri și poarta spațioasă cu pîreții ei laterali ni-se înfățișează într-o mărime uimitoare și formează cu Olul, ce curge pe la picioarele ei, o icoană admirabilă. Cetatea aceasta, ca o coroană, cuprinde întreg virful dealului. Zidul ei are formă ovală, cu o periferie de vre-o 600 de urme. În curtea ei nu se află zidiri, printre tușuri se ved numai nise săpături, făcute de oameni, care au căutat pe aici comori ascunse. Zidul de lîngă poartă, la Nord-Ost, este încă întreg; în fața lui se varsă Cibinul în Olt. Cetatea au zidit-o Sașii, de aceea regele Ludovic I, le dă în anul 1370 un decret, prin care îi absolvă dela susține-

rea și serviciile, ce trebuiau să presteze cetății. În anul 1453 regele Ladislau V. dăruiesce națiunii săsesci, dimpreună cu Turnul-Roșu și cetatea Lotrului, și Tălmaciul. Christovul acesta există pînă în ziua de astăzi.\*) Tradiția populară e de credință, că în cetatea aceasta se afla un voevod, căruia nu-i era permis să convină cu voevodul, ce locuia la Turnul-Roșu.“ (p. 185.)

În următoarele două capitole se descriu câteva castele din țeară, anume într'un capitol castelele private de ceva însemnătate istorică, ear' în celalalt castelele bisericilor, care au fost zidite cu deosebire de Sași, d. e. castelul bisericii din Ghiertan (Birthelm, Berethalom), din Helchia, Mediaș etc.

(Va urma.)

Istoria unei jalusii.

Novelă franceză.

Tradusă liber de Mugur.

(Urmare.)

— Du-l în salon și mergi într-aceea pe stradă ca să gîrjesci de trăsura.

Birjarul întră stîngaci și învîrtind pâlăria perplex în mîni în salonul, unde-l aștepta doctorul.

— Rîspunde-mi cu credință și fără frică la întrebările, ce-ți voi pune, dîse doctorul cu accent rigoros. Unde ai luat pe nevastă-mea în trăsura?

— Pe boulevard Hausmann înaintea magazinului de „Printemps“.

\*) Ios. Benkő, Transilv. V. ș. IX.

de a ne forța din toate puterile noastre, pentru a riposta împreună ori-și-cărui dușman — fie el ori-și-cine — care ar veni să ne atace libertatea noastră?

Acei ce sapă unirea și solidaritatea popoarelor balcanice nu ne voesc binele și sunt dușmanii noștri.

Dar solidaritatea popoarelor balcanice nu este numai un factor important în politica internațională, ci trebuie să ținem seamă de ea, căci este și întră în domeniul intereselor economice. Întrevorburile ce au loc acum în tre Sârbia și Bulgaria, pentru regularizarea relațiilor lor comerciale, ne dau o destulă probă, că Bulgarii s'au convins de ceea ce înseamnă solidaritatea. Nimenea nu va fi surprins de rest, prin marea importanță ce dă guvernului bulgar relațiilor comerciale dintre Bulgaria și Sârbia, adică, el să fie regulate în așa mod, ca să mulțumească atât pe Sârbi cât și pe Bulgari.

Relațiile cu Bulgaria trebuiesc consolidate.

Tocmai din cauza situației anormale, în care se găsește Bulgaria de astăzi, ea trebuie să tindă pentru a-și regula pozițiunea.

Cercurile politice bulgare ar câștiga mult, dacă regularizarea relațiilor comerciale cu Sârbia ar pute ajunge la un bun sfârșit, prin încheierea unei convențiuni comerciale.

E departe de poporul sârbesc, ideea de a face ostilitate aspirațiilor juste ale Bulgare.

Dar înainte de toate Bulgarii trebuie să țină bine seamă și se nu turbure solidaritatea popoarelor balcanice, ei nu trebuie să se abandoneze influențelor ce vin numai dintr-o singură parte sau să lase a fi prefăcuți drept unelte în nisele mâni străine și pentru interese străine.

Contele Kalnoky a arătat îndestul de bine înaintea delegațiilor independența popoarelor balcanice, ca program al politicii din Orient al guvernului austro-ungar.

Popoarele din Peninsula-Balcanică trebuie să se alieze și să adereze la acest program, evitând totul ce ar pute servi de veleități șoviniste, pe care principele de Bismarck le-a calificat foarte bine de „politică magnată”.

Nu lingușim întru nimic monarchia austro-ungară, care deține în mâinile ei Bosnia și Herțegovina, știind, că ea este în stare de a veni în ajutorul realizațiilor independenței tuturor popoarelor balcanice.

Dar mai este o altă politică, pe care principele de Bismarck a condamnat-o deja și care pare a se bucura de mare influență în Bulgaria, această politică nu poate să dea și să folosească la ceva popoarelor din peninsula. Ea a încercat să găsească teren și în Belgrad, aci, ba că a fost nemulțumită cu cabinetul Ristić, ba cu cel al lui Gruici, până în cele din urmă ea a condus această afacere la o crasă.

Cu această politică și cu cei-și luptă pentru întemeierea sau susținerea ei în peninsula, noi nu ne putem înțelege nici-o dată, fiindcă aceasta ar însemna a părăsi interesele cele mai sacre atât ale poporului sârb, cât și ale celorlalte state balcanice.

Eată un cuvânt sincer și deschis ce-l adresăm vecinilor noștri bulgari și sperăm, că ei vor ști a aprea bine cugetarea noastră, și că în interesul libertății și al independenței tuturor popoarelor balcanice, ei vor fi dispuși a regula în bun înțeles cu noi, nu numai relațiile noastre comerciale, dar chiar și toate afacerile comune.

## CORRESPONDENȚA „TRIBUNEI”

Arad, August 1889.

Conform principiului „audiatur et altera pars”, on. Redacțiunea a „Tribunei” a publicat o întimplare a lui popa Cioara din Micalaca, la cele scrise de mine în două numere consecutive ale acestui jurnal.

E frumos principiul acesta ca teorie, dar nu totdeauna și nu față cu ori-și-cine poate fi aplicabil. Cu popa Cioara (alias Chir) nici un Român, care-l cunoaște, nu va discuta cu el, ca cu „altera pars” în cestiuni publice. Mie unuia îmi stă sub demnitate ca să stau de vorbă cu un Cioara, pe care redacțiunea „Luminătorului” „mi-se pare, cu un an doi înainte l-a și înțecat frumusele din coloanele sale. Mercenar în sensul strict al cuvântului, el își dă prea bucuroși numele la corespondențele fabricate de alții, căci me rămăsese, din capul meu nu e în stare, ca să desvolte nici o temă școlastică.

Cu toate acestea, din diferență către cetitorii „Tribunei” trebuie se constat, că cea mai pregnantă dovadă despre obrăznicia acestui om este chiar corespondența, prin care voesc a-și da aerul, de a mă combate, fără ca să combată însă o iotă măcar din cele scrise de mine. Maniera aceasta de a evita în discușiune sulevarea materiei controversate probează, că faptele ce am denunțat sunt adevărate și nerăsturnabile. Cu îndeplinirea și clasificarea parochiilor, organele administrative proced totmai, precum am șis. Eu am adus casuri concrete, nu am vorbit în aer. Am adus cas concret, cum a chivernisit fiscalul consistorial banii diecesei. Am arătat, cum pentru interesele unor oameni, sfintele biserici din eparchia Aradului sânt date toate pe mâinile Ovrelor dela societatea „franco-ungară”, care sub titlul, că le asigură în contra focului le exploatează prin taxele de asigurare de două și de trei-ori mai mari, ca la alte societăți. Bisericele nu se pot scoate din obligămintul față cu societatea aceasta nici acum, după-ce i-a sunat clopotul falimentării, așa au știut domni Bonciu și Desseanu ca să-i asigure interesele în contra intereselor sfintelor biserici ortodoxe.

La toate aceste fapte enumerate, popa Cioara răspunde, că sânt „insulte”, răspuns mai comod nici n'ar pute da. Va să zică a spune fapte adevărate după d-sa, înseamnă a insulta! Căci consistorul, sinodul eparchial ar ști să-și facă datoria, dacă aceste ar fi adevărate. Circulus vitiosus e forma aceasta de argumentare. Eu chiar în contra organelor acestora „mi-am ridicat vocea, care singure deschid calea abuzurilor și disordinelor în biserică. Exemplu viu este însuși popa Cioara care, după-cum se afirmă, de șase ani n'au subșternut consistoriul socoțel bisericii din Micalaca și tot de atâta timp n'a făcut socoată despre fondul școlar de acolo, înzadar s'au plâns parochienii în contra abuzurilor lui, Ilustritatea Sa dl Episcop n'a pus nici un temei pe plânsurile poporenilor. Din contra pe popa Cioara l-a distins cu brâu roșu. Ce se mai șic despre abuzurile și volnicile acestui preot în cauzele, ce aparțin scaunului protopresbiteral, mai ales în cele matrimoniale, unde dînsul e referent și notar, spre batjocura preoților.

Distins odată cu brâu roșu pentru meritele de mai sus, Cioara se credea destul de calificat, ca se fie chiar protopopul Aradului.

Eu am numit neobrăznicie reflectarea sa la protopopiatul Aradului. Dînsul îmi stă înainte cu regulamentele congresuale, care dîce, că și lui l'a lăsat o „ușică” deschisă la protopopiat. Am cercat să văd, dacă este așa, și m'am convins și mai tare despre lipsa de pudoare a acestui slujitor bisericesc. El are cinci (5) clase gimnasiale. Consistorul însă, în adevăr pe baza unui regulament l'a dat atestat de binemeritare, ca se poată concura și la parochii de clasa primă, cu toate, că nu are opt (8) clase gimnasiale. Nu voiu cere, căci îndeobșce se știe, care sînt în dieceasa Aradului meritele „extraordnare” pentru care se dau astfel de atestate. Constat însă, că popa Cioara chiar avînd atestat de binemeritare, ca se poată concura la parochiile de prima clasă, el cu toate aceste nu are calificățiunea recerută de regulamentul congesual pentru protopopiat. Aci se mai recere prelungă alte atestate și testimoniu de maturitate, pe care nici un atestat consistorial nu-l poate suplini. Numai pentru protopopiatele, la care nici-decum nu s'ar afla concurenți cu maturitate se face excepțiune în regulamentul congesual. Noi, har Domnului, în dieceasa Aradului nu avem, și nici nu vom ave astfel de protopopiate sêrace. Și popa Cioara își ia curajul, sigur cu binecuvîntarea mai înaltă, ca să recurgă totmai pentru protopopiatul Aradului, la care nu mai puțin ca cinci concurenți s'au prezentat cu testimoniu de maturitate. Să vede, că cunoaște foarte bine „ușica”, pe care trebuie să intre la consistor, cel-ce doresce ca să devină protopop.

Așa e! Cele mai bune aședîminte în mâini rele și păcătoase devin nefolositoare și primejdioase chiar. Așa sîntem cu constituția bisericescă. Unde organele superioare sânt la înălțimea chemării lor, unde mîntea și inima celor-ce guvernează biserica sînt necrinate, acolo este progres și binecuvîntare, din contra, unde ignoranța cu duchul urei și al răsunării guvernează, acolo nu veți decât disoluțiune și urgie. Disoluțiunea și urgia au început deja a se manifesta în dieceasa Aradului, și ar fi de dorit, ca Ilustritatea Sa dl episcop Ioan Meșianu să le prevină, să nu lase cangrenarea întregului corp.

\* \* \*

Catedrele de profesori la teologie s'au îndeplinit prin alegere în consistorul plenar. Sînt aleși: Ioan Trăilescu și Traian Putici, amîndoi doctori în teologie dela universitatea din Cernăuți. Profesorul Ciorogariu, care 9 ani a stat ca profesor, după-cum am șis, a fost delaturat dela catedra sa, pe cale constituțională (!). Aceasta este morala sancționată în dieceasa Aradului. Nu aș țice nimic, dacă profesorul Ciorogariu nu ar fi de o calificățiune superioară și nu ar fi servit preste 8 ani în postul, fără să i-se fi făcut vre-o admonițiune oficioasă. Am însă credința firmă, că deși morala și dreptatea se par a fi perit în dieceasa Aradului, ele nu vor fi perit, și nici nu pot perit din biserică ortodoxă. Dreptatea și morala în cele din urmă tot trebuie ca să triumfeze. Este știut, că cu câțiva ani în urmă profesorul Ciorogariu ceruse voia Ilustrității Sale dlui episcop Ioan Meșianu ca să se aleagă de preot în comuna sa natală Pecica, dar atunci Ilustritatea Sa nici-decum nu s'a învoit ca să lîpsească institutul de „abilu” profesor. Ear' astăzi profesorul acesta, care are toate drepturile omenești și dîcească la catedra sa, pe baza serviciului constant de 8 ani e dat afară, cum numai în societățile gu-

vernate asiaticesce, nu creștinesce, se poate întîmpla.

Alegerea de protopop în sinodul protopresbiteral încă s'a făcut. Dintre recurenți, administratorul protopresbiteral Moise Bocșanu a întrunit 30 de voturi, V. Beleş 13 voturi; Gurbanu 12 voturi, Ciorogariu și parochol Ardeleanu nu au fost puși în candidare. Hamsea și Desseanu s'au afirmat și aici aceea-ce sînt după ființa lor: reprezentanții despotismului și oligarhiei în biserică. Sinodul parochial din Arad, avea și el dreptul a-și exprima dorința în respectul viitorului protopop al Aradului. El s'a pronunțat pentru profesorul Ciorogariu. Laudă și onoare lui!

Parochia din Arad astăzi are pe cei mai slabi preoți, încât trebuie să roșim de rușine înaintea străinilor.

Nu avem preot, care să se știe înfățișa în societatea cultă, n'avem preot, care să fie în stare a lua parte cu preoții celorlalte confesiuni în adunările municipale ale orașului, unde se tractează adese-ori cestiuni școlare.

În locul meritosului și învățatului paroch Ioan Russu, interesele cele mărgave, ni-au octroat pe un Ilie Dogariu. Parochienii din Arad sîntu acum de atîta înjosire doriau, ca să vadă în parochia lor pe un bărbat cult, un cap luminat, care să le facă onoare înaintea străinilor, de aceea s'au grupat ei prelungă profesorul Romul Ciorogariu.

Acestui curent puternic nu i-se pute pune altfel stavilă, decât exchișind din candidare pe Ciorogariu. Eată încă un exemplu cum tirania și nemorală sau înrădăcinat în dieceasa noastră. Hamsea, Beleş, Bonciu, Desseanu, toate pentru ei!

Videant consules!

Aradulul.

## CRONICĂ.

Maiestatea Sa Monarchul a dăruit preagrașilor din cassetta Sa privată suma de 800 fl. pentru nenorocirii prin foc din Arpașul-inferior.

Archiducesa Stefania, va fi în curînd, după-cum află „Românul”, oaspele suveranilor din România. Prințesa va fi oaspele suveranilor români vre-o 20 de zile.

Numiri. Ministrul de culte și instrucțiune publică a numit: pe directorul dela preparandia de stat din Arad Petru Kerner de director definitiv la preparandia de fete din Lőcse; pe profesorul-suplent dela gimnasial de stat din Arad Carol Hegyessy de profesor ordinar și de crescător secundar la institutul de creștere Francisc-Iosif de prelungă gimnasial rom-cat. din districtul al II-lea din Budapesta. — Ministrul de justiție a investit cu dreptul de judecător în cauzele bagatele civile pe fősșolzabirul cercului lam din comitatul Caras Severin, Petru Korkán. — Ministrul de finance a numit: de șef al oficiului de mine din Baia-mare pe șeful oficiului de mine din Rezbăia, Francisc Sussner, mai departe pe oficialul de mine Ioan Tokó de controlor la oficiul de schimb din Abud, pe oficialul de cl. IV. Ludovic Ioós de oficial de mine cl. III. și pe practicantul Nicolae Bertalan de oficial cl. IV. în districtul minelor din Baia-mare. Același ministru a numit apoi pe practicantul de manipulațiune Stefan Ursulescu de controlor de vamă cl. V. la oficiul vamal din Belobreska și pe locuitorul din Zălau Aleixie Gaál de executor de dare provisor la direcțiunea financiară din Ödenburg.

Sciri personale. Preasfinția Sa dl episcop al Caransebeșului Nicolae Popa a sosit dela Budapesta, unde a fost ca să iee parte la ședințele comisiunii fundațiunii lui Gozdu, și va petrece până pe la finea săptămânii viitoare în mijlocul nostru. — Episcopul D. G. D. Teutsch a plecat la Budapesta, de unde se va duce la Danzig la reuniunea „Gustav Adolf”.

O desmîntire. Pol. Korr. împărtașește: Faima ce s'a ivit din nou în unele giare, că generalul de artilerie baron de Schönfeld ar fi destinat pentru un post în străinătate, în cercurile competente se declară de neîntemeiată.

Manevrele finale ale corpului de armată 12 vor ave loc între Mediaș și Sibiu la 9, 10, 11 și 12 Septembrie. La aceste manevre vor participa și trupele de honveți, dintre care semibrigata Nr. 76 se află concentrată de vre-o câteva zile în Sibiu.

Filoxera. Ministrul de agricultură a pus sub carantină pentru existența filoxerei: comunele St. Andraș, Mercizfalva, Iezvin și Reaș din comitatul Timișului și comuna Er-Taresa din comitatul Bihorului.

Un judecător pus sub curatelă. Carol Ormay, judecător la tabla reg. din Budapesta și odinioară fost president al tribunalului din Sibiu, după-cum află „Pesti Napló”, este pus sub curatelă din cauza alie-națiunii mentale.

Direcțiunea financiară din Sibiu. Localitățile de oficiu ale direcțiunii financiare din Sibiu se află de aci încolo în piața Hermann Nr. 7.

Frumuseța jocurilor românesce. Ni se știe din Orăștie: Renumitul filolog, Voss, profesor la universitatea din Berlin, în călătoria sa prin „Transilvania”, cercetînd pe

colectoara de anticități, domșoara Sofi Torma din Orăștie, și-a expmat deosebita-i dorință de a vedă execută-se jocurile tradiționale românesce „Călușrul” și „Rămănuțul”. La inițiativa căpitanului orașenes din loc, dl Andreiu Gőnczy, s'a și prezentat în seara de 22 August st. n. hotelul „L. două pistoale” 12 tineri în fruce cu vîetvîlor, în costume frumoase țărănești cu triclorul nostru național, în fața unei publice ale și numeros, elita societății măriare și gemăne din loc. Jocurile naționale au fost executate cu o rară dexteritate, fid fiecare f gură acompaniată de aplause plungite. L. dorința renumitului vizitator, atrebut să s mai repeteze încă odată acestejocuri, care au plăcut foarte mult renumitului profesor, ex primîndu-se că-i vor rămănește în presuniile plătute din aceiași seară și că v face cunoscut și lumii germane portul, precum și dibăcia Românilor dovetă chiar și în jocurile lui naționale.

Kossuthiade. Onomastic lui Kossut s'a sêrbat și în Cluj cu o pompăneobicnuită. Diarele locale sînt pline de artiști și rapoarte despre această festivitate. Di „Ellenzék” aflăm, că cu prilegiul iluminării din preșear, onomastic orașul a oferit o frumoașear' cele mai frumoase decorațiuni la Jdani Fischer și Adler. În sedința dăeri a comunității orașenesce, Kossuth a fost proclamat în unanimitate de cetățeni de onor al Clujului.

Afacerea câștigului e 480.000 fl. Din Timișoara se știe: Hrgat a fașionat timp de o oară și jumetă și a mărturisit, că a stat în legătură de aceri cu Farkas și că cu ajutorul lui a câștigat multe parale. Până aci el a nega orice relațiune mai intimă c Farkas. La întrebarea judeului instructor, de ce natură a fost afacerile, a răspuns: el u s'a interesa nici-o dată, deoarece ce a avut dîni încredere în Farkas și a fost sigur, că pîn el poate și câștige multe parale. A mărturisit și aceea că Farkas a lucrat de multe-ori oare întreg în colectura lui, așa numai di plăcere, dar toate au mers în regulă.

Incendiu de pădure. Di Cernăuț se împărtașește cu data de 26 August n.: În Fundoia, pe teritoriul comunei Pana-Stampii proprietatea fondului religiosar teco-oriental a izbucnit un foc de păduri misitor. Detalii lipsesc încă.

Despre Dr. Crăinicea, distinsu oculist român, cetim în „Român”: Oculistul nostru, domnul Dr. Crăinicea, cunoscut cetitorilor „Românului”, pentru știul seu asupra bailor din țeara noastră, se află actualmente în Iași, de unde va plea în curînd la Paris, spre a lua parte lacongresul de oftalmologie ce se va ține în cund la Paris. Împreună cu dl Dr. Crăinicea va mai lua parte la acest congres din parte României și dl Dr. Petrescu.

Un accident. Cetim în „Românul” de ieri: Ieri un accident s'a întîmpt pe calea ferată în apropiere de București. Precînd se apropia de gara București, cu oțesă destul de mare un tren, în acel moment un car cu doi boi, căuta a trece șinele. Cîot semnalul ce li-s'a dat celor din car — umșneag, o babă și un copil de 8 ani — dăii n'au băgat în seamă și înaintau mereu. Trenul, care din nenorocire n'a putut fi oprittrec preste car cu boi cu tot, sfărîmă de tocorul acestora din urmă, reteză piciorul bētrănuului, copilul fu ucis, ear' baba scîr cu vieță. Imediat firă transportați la spit copilul și bētrănuul, care de sigur ar fi și iurit în durerile cele mai groaznice. Un cător necunoscut din clasa I. care venia înspe București la vederea acestui spectacol, a înăntă bētrănei 60 de lei, și apoi el s'a făc nevăduț.

## VARIETĂȚI

(Edison.) Lumea parisiensă chiar americană continuă a scrie despre trecerea dlui Edison la Paris.

Un colaborator al diarului „New-York Herald” l'a vizitat mai zilele recute pe d. Edison pentru a-l întreba ce și face, cum se simte și mai ales că la ce fide invenție lucrează acum.

„Este adevărat, că lucrez acum la facerea unui telescop cu care pî vedă din America la Paris, ast-fel, că cineva fi curios, își va pute vedea nevasta prestîmării și țeri că ce face”, a întreat diaristul herican.

Domnul Edison răspunde riid: „Întradevăr nu știu, dacă ascenea invenția ar pute să serve la ceva.

„Ca să-și spun însă adevă caută să mărturisesc, că lucrez la o mașină care nu numai că voiu pute vorbi cu ajutorul telefonului, dar voiu pute să vedă chiar pe si cu care vorbește.

„O asemenea invenție este frumoasă și utilă și îndată-ce voiu sosi asă am să termin cu lucrarea.

„Pot însă a vă spune de aci, că va fi imposibil a vedă cu acest aparat din America în Europa. Pămîntul fiind rînd, împedecă asta.

Se începă apoi vorba asupra nografului. D. Edison a șis, că cu fonograful ajuns la cel mai înalt grad de perfecțiune.

Fonografele ce se întrebunță în prezent, a șis inventatorul, abia se p compara cu cele-ce le are dînsul acasă, șic care le va da d'aci încolo lumii.

— La câte oare?

— Cam pe la 11.

— Era singură, sau în societate?

— Era un domn cu dînsa.

Acesta m'a oprit cînd am trecut prelungă ei.

Pascal simția cum i-se strînge inima. După un interval continuă cu vocea înecată:

— Cum era domnul acela? l'ai vîduț bine față?

— Asta nu, căci era cu gulerul ridicat și cu pălăria apesată pe ochi. Numai atîta știu, că era de statură înaltă.

— Ai vîduț cum s'au despărțit?

— Am vîduț, da! Ea-i puse amîndouă mîinile pe după cap și-l sărută de mai multe-ori. Eu totmai mă gîndiam: „Bre bre, micuța n'asteaptă rugare!”

— Destul, destul, suspină Pascal. Aice sînt, dragul meu, doi Louis'ori pentru vremea și osteneala Dtale. Dacă te va întreba cineva ai să spui, că și eu m'am urcat d'odată cu doamna în trăsură.

— Înțeleg... Voiu fi mut ca mor-mîntul.

Și birjarul eși legîndu-se afară, foarte mulțumit cu câștigul făcut.

Doctorul Pascal trase clopoțelul după camerieră.

— Nu știi, Iulietă, de ce a eșit astăseară stăpăna-ta, care spunea, că n'are să ese?

— Abia s'a fost dus dl doctor, și a venit factorul cu o scrisoare pentru doamna. Ea ceti scrisoarea, ceru mantaua și manșorul și trimise pe Iustin după o birjă.

— l'i-a spus unde merge?

— Da; la mamă-sa, dna Dumarais.

— Crești, că dna Dumarais este poate bolnavă și de aceea a trimis după fiică-sa.

— Nu știu, domnule, dar' nu cred, căci doamna era foarte voioasă după-ce a cetit scrisoarea.

— Și ce s'a făcut scrisoarea aceea?

— Și ce adresă i-a spus birjarului cînd a plecat.

— Iustin a auzit, că i-a șis să mînc în strada du Rocher, unde șede dna Dumarais.

Da, asta se potrivea. Cu mersul la mamă-sa a făcut începutul. Toate femeile culpabile se folosesc de asemenea șiretlicuri. La mamă-sa a stat poate vre-o oară, apoi s'a dus la rendezvous. Cum s'ar pute altcum explica, că a venit așa tîrziu acasă, după-ce madame Dumarais în timpul din urmă, bolnavicioasă fiind, se culca regulat la oarele 3. Apoi birja, pe care a luat-o la „Prmitemps” departe de strada du Rocher. Și bărbatul acela, pe care fără rușine l'a sărutat pe stradă! Ce-i trebuia mai multe dovești? Sau doară ar fi voit să înmulțească numărul bărbatilor prostogani, care nu vreau să creadă, că sînt desonorati, deși au doveđile înaintea ochilor? Și el se uită mînios la moarta și ar fi avut poftă să-i strige: „Vorbesce, dacă ești nevinovată!”

Cînd se plecă preste ea, ca să-i cetească în fața amurjității, să-i smulgă secretul, rămase cu privirile înțepenite. l-se pără, că vede ceva bizar, neexplicabil, vîrghi de

cretă neagră în giurul ochilor și deasupra genelor, toate artele, pe care damele dela teatru le folosesc ca să apară ochii mai mari și privirea mai adîncă și mai strălucitoare. El udă un vîrf al batistei sale cu apă și frecă dungile din giurul ochilor cu ea. Batista se înegri. Apropindu-se și mai tare, observă în pîrul acuma șburit al moartei panete scilpicioase, și cîntînd vîduț că pîrul îi este împodobit cu mîrgele și monete de aur, care se ascundeau pe jumătate în buclele dese.

Ce va să zică mascherada aceasta? De unde a venit femeea aceasta, împodobită ca o cocotă. Ce costum nerușinat va fi complotat frisaur aceasta, pe care a o schimba n'a mai avut timp? Fără osteneală își zugrăvi în fantazie scenele ce se vor fi petrecut. Vîduț pe această femeie, care-i era atît de scumpă inimii, întinsă pe divanul vre-unui bondoi oriental, cu trupul mai mult desvelit, decât învîlit, cu vre-o cămașă largă de stofă transparentă, cu brațele goale împodobite cu verigi de aur, cu pîrul despletit preste umeri, dîndu-se pradă desmierdărilor vre-unui berbant blassat, care prin aceasta mise-enscène cerca să-și învie simțurile amurjite.

O, nemernica! — strigă el, ridicînd amîndoi pumnii, ca-și-cînd ar fi voit să sdrobească cadavrul.

Cameriera se trase spîriată înapoi. El îi făcu semn să ese și rămase singur.

(Va urma.)

A arătat ce mult a trebuit să lucreze și să ostenească până-ce a putut să-și perfecționeze aparatul.

„Am lucrat la un fonograf șapte luni întregi, a zis d. Edison, și nu vorbiam într-însul decât atât: Specia, și fonograful îmi răspundea mereu „pecie“ și tot „pecie“. Pe (s) nu-l puteam scoate nici-de-cum. Era să înnebunes până-ce se-î pot da de cap care și se-î mi dea toate sonurile.

D. Edison a mai spus că dînsul nu lucrează ca un învățat teoretician, ci într-un mod practic, căci crede, că astfel poate folosi mai mult societății.

A mai vorbit și despre balonul ce se se poate cârmui, și a zis, că speră, că ajutându-se de electricitate, se face și aici ceva perfect de tot.

(Șachul Persiei ca poet.) După-cum în Europa se dice, că țeara artelor este Italia, așa se dice despre Persia, că este țeara poeziei Orientului.

În Persia toți scriu versuri. Găsesc poezii în colibele din sate tot atât de des ca în palaturi. Rar lucru, să se întâmple ceva în țeară, ce se nu fie îndată cântat de vre-un trubadur.

Dintre poezii Persiei actualul Șach este unul dintre cei mai distinși.

Afară de aceasta el nu este numai un distins poet, ci și un bun scriitor și jurnalist.

Țiarul despre călătoria sa în Europa la 1878 este cunoscut întregii lumi culte. El a scris cu cele mai vii colori impresiunile, ce diferitele orașe ale Europei au făcut atunci asupra sa. Afară de aceasta a mai scris în prosă încă trei cărți.

Chiar viața lui este poetică.

Tronul l-a ocupat la 1848, când abia împlinise 17 ani și Persia era teatrul unor turburări din cele mai mari și periculoase. Funcționarii jăfiau poporul, acesta se constituie în partide, cu un cuvânt, anarhie mare.

Tinerul Nassr ed-din, al patrulea din familia Kadşar nu se descuragă însă, ci-și alege pe fiul bucatărilor sau Mirza-Taghi de mare vizir și încep o eră de reforme. Alegerea cădu pe Mirza-Taghi din cauză, că Șachul îl vedea foarte activ și energic prelângă bucătărie.

Și nu alege rău. Vice-bucătarul deveni un vizir iscusit. Puse țeara la cale într-un timp foarte scurt și stîrpi pe toți turburătorii. Se puse în luptă chiar cu clica dela curte în capul cărei era mama Șachului.

Lupta aceasta îi fu însă spre perire, căci la 1861 el fu asasinat.

Șachul, când i-se aduse scirea, dișe indiferent numai atât: Bine! dar' în țiarul seu scrisese: „Taghi, Taghi, ce mult te jeleşce pe tine al teu iubit Nassr-ed-din“.

Cu un an după aceasta se descoperi o conspirație și în contra Șachului. Conspiratorii fură omorîți toți.

Stilul Șachului, în scrierile lui, este simplu, dar' foarte clar.

Nu sînt vorbe mai de extas decât în trei locuri! unde descrie ruinele Babilonului, apoi Bosforul și unde se plînge că prea s'a neglijat mormîntul celui mai mare poet persian, Saadi.

Cea dintîiu, care i-a recunoscut meritele ca scriitor, a fost societatea geografică din Petersburg, care l-a ales membru și a tipărit un extract din lucrările lui Nassr-ed-din, extracte, de care și astăzi se folosesc etnograficii europeni.

Șachului îi place să scrie cu deosebire epigrame.

## Din public.)\*

Onorată Redacțiune!

Romos, la 26 August 1889.

Fîind întîmpinarea mea de un interes comun, onorata redacțiune este cu toată stîmă rugată a da loc în coloanele sale următoarelor:

Încît am cunoscință, opidul Orăștie este în ajunul restaurării administrative.

Drept-aceea, ca alegător îndreptățit în afacerile comunei Orăștie, — după-ce din partea celor competenți nu mi-s'a făcut nice o împărțire, — cer pe această cale informațiuni, că:

1. Alegătorii români constituiți-sau în club, și care sînt organele aceluia, ear' însuși constituirea făcuto-s'a conform bunei cuvințe în înțeles cu toți alegătorii?

2. Fiindcă există atare compromis între acele 3 națiuni, referitor la ocuparea posturilor, cine reprezintă pe alegătorii români, și cine convine cu capii acelora ambe cluburi și împărțirile făcute, sînt ele efluxul clubului?

3. Drept e, că lista indivișilor de candidat pentru posturile cedate Românilor s'ar fi comunicat cu capii cluburilor conaționalilor maghiari și sași, și cum s'a întîmplat aceasta? Cu a cui autorizare??

Dacă toate aceste sînt efectuate — despre care cunoscință pozitivă nu am, —

\*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

apoi se-mi permită acei onorați domni următoarele reflexiuni:

Precum totdeauna așa și acum aș fi dorit să particip și eu și se nu din încungiu-rat, — poate intenționat, — dela afacerea aceasta, pentru care nu cu nedreptul am nutrit interes.

Precum s'au cerut debilul meu concurs la alte afaceri de interes comun, — aveam speranță, că și la designarea indivișilor prestat serviciuri bune, și în fine:

mai presus de toate o pretinde aceasta sentimentul comun și solidaritatea, care abia de câțiva ani s'au răsădit între noi, a cărora fructe sînt deja vizibile.

Dacă prin încungiuarea unuia sau altuia s'au intenționat vîinare după interese personale, apoi aceasta o declar de un paș greșit, care poate ave urmări contagioase.

Nuam în lucrări comune, bine calculate și combinate se va pute ajunge rezultate satisfăcătoare în toate ale noastre afaceri, altfel nu! — Unul singur, ba chiar și o fracțiune nu va arăta nici-un rezultat, pentru-că, — har Domnului, avem elemente emancipate în Orăștie și giur.

Acum odată numai atîta.

Cu distinsă stimă  
Laurian Bercianu.

## POSTA ULTIMĂ.

Zara, 27 August n. „Narodni Listi“ publică programul majorității dietale din Dalmația, care pretinde alăturarea Dalmației la Croația.

Praga, 27 August n. Societatea academică de lectură cecă a fost desființată pentru atitudinea sa față cu deputațiunea trimisă la congresul studenților din Paris.

Berlin, 27 August n. Țarul a plecat ieri la Copenhaga. Se crede, că în curînd va sosi la Berlin.

Petersburg, 27 August n. Măne va ave loc cununia ducelui de Leuchtenberg cu Anastasia de Montenegro.

Belgrad, 27 August n. Aici circula fama, că exregina Natalia sosește astăzi aici.

## SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

(De ieri.)

Budapesta, 27 August. n. Șachul Persiei a sosit și a fost primit, conform programului, de arhiducele Iosif, de miniștri și de generalitate. O mulțime de 100.000 oameni l-a întîmpinat cu simpatie.

Berlin, 27 August n. Împăratul a acordat arhiducelui Francisc Ferdinand de Este ordinul vulturului negru.

Petersburg, 27 August n. Plecarea părechii împărătesei s'a amînat pe mai multe zile din cauza îmbolnăvirii marelui principe Vladimir.

Copenhaga, 27 August n. Circula fama, că în călătoria sa în Germania Țarul va fi însoțit de principele moștenitor Paul.

București, 27 August n. „Telegraphul“ împărțășește, că în Sofia ia dimensiuni agitațiunea în favorul prințului de Leuchtenberg, a ginerelui principelui din Muntenegro.

Atena, 27 August n. Alaltăieri seară în întreaga Grecie au fost cutremuri de pămînt, dar', cu puține excepțiuni, cutremurile nu au cauzat nici o pagubă mai însemnată.

Atena, 27 August n. Situația în Creta e neschimbată. Din răspunsul lui Șakir-Pașa la memorandumul Cretensilor rezultă, că consulul englez a recomandat guvernului, de a refusa orice conexiune înainte de a-și supune insurgenții.

Londra, 27 August n. Deputatul Abrief Gilhovsky a fost condamnat la două luni închisoare, pentru-că a agitat în contra solvirii banilor de arîndă.

(De azi.)

Varșovia, 28 August n. Douăzeci și opt suști austriaci au primit ordin de a părăsi fără amînanare teritorul orașului.

Atena, 28 August n. Circula fama, că Poarta a dat ordin pentru rumperea negocierilor între comisiunea insurgenților și între Șakir-Pașa.

Paris, 28 August n. La meetingul de protest în contra condamnării lui Boulanger au participat 5000 persoane. Laguerre a atacat guvernul, după ceea-ce s'a acceptat ordinea jilii în sensul lui Boulanger. Mulțimea a aruncat cu petrii în poliție. Garda a împărșiat-o și a făcut mai multe arestări.

## Bibliografie.

„Foia Diecesană“. Organ al eparchiei gr.-or. rom. a Caransebeșului. Apare odată în săptămînă: Duminică. Anul IV. Nr. 32 dela 13/25 August. Cuprinsul: Publicațiune despre terminul examenelor de calificățiune învățătoarească. — Originea sîrbătorilor (continuare). — Spicuri istorice. Columna lui Traian. — Caput Bubali, o disertațiune arheologică. — Coresponență. — Varietăți. — Programu adunării generale pentru fondul de teatru român. — Concurse. — Licitățiune minuendă.

## Extrase din foi bisericești și școlastice.

### Posturi vacante:

— În protopresbiteratul Făgărașului sînt de ocupat posturile de învățători la școalele confesionale gr.-or. din următoarele comune:

Berivooi-mari, cu salariu de 120 fl., cuartir și lemne.

Berivooi-mici, cu salariu de 120 fl., cuartir și lemne.

Breaza, postul secundar cu salariu de 200 fl., cuartir liber și lemne.

Comana-inferioară, cu salariu de 100 fl. și lemne.

Comana-superioară, cu salariu de 100 fl., cuartir liber și lemne.

Făgăraș, cu salariu de 200 fl., cuartir liber și lemne.

Grid, cu salariu de 120 fl., cuartir liber și lemne.

Herșeni, cu salariu de 100 fl., cuartir liber și lemne.

Hurez, cu salariu de 120 fl., cuartir și lemne.

Luța, cu salariu de 120 fl., cuartir liber și lemne.

Ludișor, cu salariu de 120 fl., cuartir liber și lemne.

Măndra, cu salariu de 170 fl., cuartir și lemne.

Perșani, cu salariu de 150 fl., cuartir și lemne.

Riușor, cu salariu de 80 fl. și lemne.

Rucăr, cu salariu de 120 fl. și lemne.

Sămbăta-sup.-răsăr., cu salariu de 160 fl., cuartir liber și lemne.

Sămbăta-sup.-apus., cu salariu de 125 fl., cuartir liber și lemne.

Șona, cu salariu de 120 fl. și lemne.

Toderița, cu salariu de 140 fl., cuartir liber și lemne.

Veneția-superioară, cu salariu de 80 fl. și lemne.

Voivodenii-mari împreună cu Voivodenii-mici, cu salariu de 150 fl., cuartir liber și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a-și așterne suplicile în termen de 30 de zile dela publicare, la oficiul protopresbiterat gr.-or. în Făgăraș.

## LOTERIE.

Tragerea din 28 August st. n.

Sibiu: 25 32 5 55 50.

## Călindarul zilei.

17/29 August.

Iulian: M. Miron.

Gregorian: Tăierea capului Sf. Ioan.

Soarele: răsare 5.13, apune 6.48.

## Buletin meteorologic.

Sibiu, 28 August, 6 oare dimineața.

| Promeniș atmosferic în mm. (Mediu lunar 75.4) | Diferența din proiecțiune | Temperatura după Celsius | Maximul și minimul de temperatură | Direcția vîntului |
|-----------------------------------------------|---------------------------|--------------------------|-----------------------------------|-------------------|
| 722.2                                         | -1.3                      | +13.4                    | +23.4 +13.0                       | NW                |

Din țeară, 26 August, 7 oare dimineața.

| Stațiunile: | Presiun. atmosfer. în mm. | Temperatura după Celsius | Vîntul |
|-------------|---------------------------|--------------------------|--------|
| Budapesta   | 761                       | +16.4                    | V 3    |
| Sămar       | 767                       | +28.0                    | SV 1   |
| Cluj        | 760                       | +15.8                    | V 1    |
| Orșova      | 763                       | +18.2                    | V 1    |
| Timișoara   | 761                       | +16.5                    | N 1    |
| Arad        | 762                       | +15.4                    | V 2    |
| Panciova    | 761                       | +15.6                    | NV 4   |

## Sosiți în Sibiu.

La 27 și 28 August n.

Hotel „Neurivier“. Maikes, negustor din Viena. Türk, negustor din Brașov. Capetus, din Cincu-mare Natkant, fabricant din Porumbă. Sander, din Viena. Elkan, din Viena. Pollak, din Viena. Felle, din Graz, toți negustori. Doamna Gerachilopolu cu familia, din București.

Hotel „Împăratul Romanilor“. M. Aranyossy, notar din Frăua. Paul Hancz, cons. de financ. din Cluj. Iosif Boka, artist din Dobriș.

Hotel „Meltzer“. Al. Kremzar, secretar de magistrat din Viena. Herman Gelb, profesor din Ucia-inf. Scheiner, vice-colonel. I. Iandrea, particular, Karl Erber, oficial militar din Viena. Adolf Erber, căpitan din Brașov. Sam. Goldberger, voiajer. Peter Darvos, sub-louconet din Budapesta. Rudolf Kamerer, voiajer din Sibiu.

Hotel „Habermann“. N. Domșa, subînde din Telegova.

## Economic.

Pe liniile căilor ferate de stat ungare se vor face mai departe dispozițiuni, care au de scop comoditatea publicului călător și prin care se va contribui în mod esențial la frecuența de persoane. După-cum află adecă „Pester Lloyd“, ministrul de comerț are intenția se introducă vagoane de dormit și de restaurațiune pe toururile principale ale căilor ferate de stat.

Recolta în România. Cetim în „Românul“. Scirile pe care le primim din mai multe părți ale țerii, cu privire la starea porumburilor, sînt dintre cele mai rele. Seceta din urmă a făcut ca recolta porumbului care la început se arăta a fi dintre cele mai bune și promitea foarte mult, să se anunțe acum ca foarte slabă în unele localități, ear' în altele cu desevirșire rea. Astfel în unele județe, sînt localități unde porumbul n'are să dea nici chiar câteva banite de pogon, sau mai bine zis, nici chiar hrana locuitorilor. Pe alocurea, este și mai rău; porumburile nici n'au legat și ele sînt deja uscate. În fața unei asemenea stări de lucruri, îngrijirea noastră este foarte mare, căci este vorba de hrana populațiunii noastre rurale, care de câțiva ani, a fost cam des bîntuită de lipsă, din cauza relei recolte a porumbului. În toți anii, față cu scirile ce am avut de prin județe, ne-am făcut datoria să atragem serioasa luare aminte a celor dela cărmă, pentru-ca să se îngrijească din vreme și să iee toate măsurile necesare spre a veni la trebuință, în ajutorul locuitorilor lipsiți de hrană. Pentru acest sfîrșit, am stăruit a cere ca să se întocmească tabele statistice, în fiecare județ și pentru fiecare comună în parte, după starea porumburilor, cu privire la recolta lor, și despre lipsa ce se simte pentru hrana locuitorilor....

## Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 11 August 1889.

T. Dimitriadu lui Verona, grâu bulg. 1850 hect., 10— lei. Sassu lui I. Dreyffus, grâu bulg. 2000 hect., 8.40 lei. Sassu lui I. Dreyffus, grâu bulg. 800 hect., 7— lei. Grosavici lui Fűrth, grâu bulg. 2450 hect., 10.30 lei. T. Dimitriadu lui Kirschen, grâu bulg. 1050 hect., 9— lei. Vamvuris lui I. Dreyffus, grâu bulg. 7000 hect., 8.77½ lei. Emberico lui Valler, porumb 5000 hect., 6.42½ lei. I. Dreyffus lui Valler, porumb 3000 hect., 6.40 lei. Archondi lui Petricioni, grâu 3800 hect., 9.40 lei. Metacsa lui Petricioni, grâu 2800 hect., 9.70 lei. Metacsa lui Petricioni, grâu 2850 hect., 9.70 lei. Nenovici lui Petricioni, grâu 1600 hect., 8.30 lei. Vamvuris lui Petricioni, grâu 3000 hect., 8.50 lei. Eisenstein lui L. Dreyffus, orz 900 hect., 5.70 lei. Bach lui Zerman, grâu bulg. 1150 hect., 9— lei. Vrionis lui Negroponte, grâu bulg. 2500 hect., 9.15 lei. Haracopo lui Wolff, grâu bulg. 3680 hect., 10.50 lei. Politis lui L. Dreyffus, grâu bulg. 4850 hect., 7.75 lei. Peirano lui Petricioni, grâu bulg. 2800 hect., 8.72½ lei. Grosavici lui Valler, grâu bulg. 3320 hect., 10.30 lei. C. Dimitriadu lui Verona, orz 1400 hect., 6.10 lei. Cusoff lui Valler, grâu bulg. 3000 hect., 10.65 lei. Perlea lui Fischel, grâu bulg. 2000 hect., 11.80 lei. Perlea lui Fischel, grâu bulg. 2650 hect., 11.10 lei. Perlea lui Fischel, grâu bulg. 2250 hect., 11— lei. Evlogio lui Fischel, grâu bulg. 3700 hect., 10.70 lei. Portocala lui G. Mendl, grâu bulg. 1580 hect., 10— lei. Vamvuris lui Fanciotti, grâu bulg. 3900 hect., 11.60 lei. Vamvuris lui Valler, grâu bulg. 3300 hect., 9.50 lei.

## Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 27 August. Grâu hectolitru 76—82 chilo fl. 4.80 până fl. 5.6½, grâu mesteac 70 până 74 chilo fl. 3.60 până fl. 4.40, sîcra 70 până 75 chilo fl. 3.40 până fl. 3.80, orz 62 până 66 chilo fl. 3.60 până fl. 3.90, ovă 42 până 50 chilo fl. 1.90 până fl. 2.40, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.60 până fl. 5—, mîlai 78 până 82 chilo fl. 4— până fl. 4.50, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1— până fl. 1.20, semînță de cânepă 48 până 50 chilo fl. 3— până fl. 3.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5—, limea 78 până 82 chilo fl. 5— până fl. 6—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5—, pasat de grâu 100 chilo fl. 14— până fl. 16—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14—, Nr. 4 fl. 12—, Nr. 5 fl. 9—, slăuina 100 chilo fl. 56— până fl. 58—, unsoreea de porc fl. 59— până fl. 60—, sîu brut fl. 13— până fl. 20—, sîu de sîu fl. 32— până fl. 34—, lumini turnate de sîu fl. 35— până fl. 36—, sîpunul fl. 20— până fl. 24—, fîn 100 chilo fl. 1.30 până fl. 1.60, cânepa fl. 30— până fl. 32—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3—, spirital p. 100 l. 9½, 52 până 55 cr., carnea de vită chilo 40 cr., carnea de vițel 26 până 35 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec 22 până 24 cr., ouă cu 10 15 până 18 cr.

Țîrgul de rămători în Steinhagen. În 26 August n. s'a notat: ungurești bătrîni grei 45— cr. până 45½ cr., ungurești grei, tineri 47— cr. până 48½ cr., de mijloc 46— cr. până 47½ cr., ușori 44— cr., până 45— cr., marță țărănească, grea — cr., până — cr., de mijloc 44— cr., până 44½ cr., ușora 42— cr. până 45½ cr., românești, de Bakony grei 43— cr. până 45½ cr., transito, de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sîrbărești grei — cr. până — cr., transito de mijloc 47— cr. până 48— cr., transito ușori 47 cr. până 47½ cr., îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr., per 4½ cupînți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 26 August 1889.

| Stăruie                    |                      | Calitatea<br>per Hect. | Prețul per<br>100 chilogr. | Calitatea<br>per Hect. | Prețul per<br>100 chilogr. |  |
|----------------------------|----------------------|------------------------|----------------------------|------------------------|----------------------------|--|
|                            |                      | dela                   | până                       | dela                   | până                       |  |
| Grâu                       |                      |                        |                            |                        |                            |  |
| Bănățene, nou              |                      | —                      | —                          | —                      | —                          |  |
| Grâu dela Tisa             |                      | 8.15                   | 8.35                       | —                      | —                          |  |
| Grâu de Pesta              |                      | 8.10                   | 8.20                       | —                      | —                          |  |
| Grâu de Alba-regală        |                      | 8.15                   | 8.25                       | —                      | —                          |  |
| Grâu de Bácska             |                      | 6.90                   | 7                          | —                      | —                          |  |
| Ungurese de Nord           |                      | 6.75                   | 7.                         | —                      | —                          |  |
| Sămînțe,<br>vechi ori noue |                      | Soiul                  |                            | Calitatea<br>per Hect. | Prețul per<br>100 chilogr. |  |
|                            |                      |                        |                            | dela                   | până                       |  |
| Marță<br>pe termin.        | Săcără               |                        |                            | 70—72                  | 6.40 6.45                  |  |
|                            | Orz                  | Nutret<br>de vinars    | 60—62                      | 5.70 6.30              |                            |  |
|                            |                      | de bere                | 62—64                      | 6.30 7.10              |                            |  |
|                            | Ovă                  | —                      | 64—66                      | 7.35 8.50              |                            |  |
|                            | Cucuruz (porumb)     | bănăț.                 | 39—41                      | 5.25 5.70              |                            |  |
|                            |                      | de alt soi             | 75                         | 4.45 4.65              |                            |  |
|                            |                      | —                      | 73                         | 4.70 4.75              |                            |  |
|                            | Hișcă                | —                      | —                          | 5.40 5.75              |                            |  |
|                            |                      | Grâu                   | de primă.                  | 8.27                   | 8.31                       |  |
|                            |                      | Cucuruz                | de toam.                   | 7.23                   | 7.25                       |  |
| Marță<br>pe termin.        |                      | bul. Aug.              | 4.81                       | 4.88                   |                            |  |
|                            | Ovă                  | Maiu-lun.              | —                          | —                      |                            |  |
|                            |                      | de primă.              | 5.30                       | 5.41                   |                            |  |
| Produce diverse            |                      | Soiul                  |                            | Calitatea<br>per Hect. |                            |  |
|                            |                      |                        |                            | dela                   | până                       |  |
| Prețul pe 100 chilograme.  | Sem. de trif.        | Lucernă ungurească     |                            | 52—                    | 56—                        |  |
|                            | "                    | franceză               |                            | —                      | —                          |  |
|                            | "                    | italiană               |                            | —                      | —                          |  |
|                            | Oleu de rap.         | roșie                  |                            | 52—                    | 56—                        |  |
|                            | Oleu de in           | rafinat                |                            | 36—                    | 38—                        |  |
|                            | Uns. de porc         | dela Pesta             |                            | 64.50                  | 65—                        |  |
|                            | Slăuina              | dela țeară             |                            | 53—                    | 54—                        |  |
|                            | "                    | sventată               |                            | 59—                    | 60.50                      |  |
|                            | "                    | afumată                |                            | 56—                    | 57—                        |  |
|                            | Sîu                  | —                      |                            | 33.50                  | 34.50                      |  |
|                            | Prune                | din Bosnia, în buți    |                            | —                      | —                          |  |
|                            | "                    | din Sîrbia, în saci    |                            | 10.25                  | 18.50                      |  |
|                            | Lictar               | slavon, nou            |                            | 16.50                  | 16.75                      |  |
|                            | "                    | bănățene               |                            | 16—                    | 16.25                      |  |
|                            | Nuci                 | din Ungaria            |                            | —                      | —                          |  |
|                            | Gogoși               | unguresci              |                            | —                      | —                          |  |
|                            | "                    | sîrbesci               |                            | —                      | —                          |  |
| Miere                      | brută                |                        | 29.50                      | 30—                    |                            |  |
| Ceară                      | galbină străcurată   |                        | 33—                        | 34—                    |                            |  |
| Spirit                     | de Rosenan           |                        | 118.                       | 120.                   |                            |  |
| "                          | brut                 |                        | 14—                        | 15—                    |                            |  |
| "                          | Drojdiiute de spirit |                        | 18—                        | 18—                    |                            |  |

Nr. 69/1889.

[766] 1-1

Nr. 264/1889.

[764] 3-3

D. f. g.

## Publicare de licitațiune.

Se dă în arandă pământurile fondului gimnazial român gr.-or. din Brad aflătoare pe teritoriul comunei Mihăleni (stațiune între Brad și Abrud) și anume: agrii în extensiune de 75 jugere, fânețe 45 jugere și pășune 18 jugere, precum și lozalul de cârcimă, pe anul 1889 cu dreptul 3 lunar de cârcimărit, constător din 6 odăi și alte apartamente, grajd, pivniță etc. — pe termenul din 1 Octombrie 1889, pe 6 ani consecutivi, până în 30 Septembrie 1895, cu prețul dela 1000 fl. în sus, eventual separat pământurile dela 600 fl., ear' lozalul de cârcimă dela 400 fl. în sus. Vadiul este de 5%, pe carele fiitorul arandator îl va întregi la 10%. Termenul de licitațiune e 8 Septembrie st. n. la 10 oare a. m. Oferte provădute cu vadiul normat se primesc înainte de începerea licitațiunii. Condițiunile speciale se pot vedea în cancelaria direcțiunii gimnaziale.

Presidiul comitetului gimnasilui român gr.-or. din Brad.

Brad, la 10 August 1889.

Vasiliu Damian m. p.,  
președinte.

Nr. 382/1889.

[765] 1-3

## Edict.

După-ce Lazar Oana gr.-cat. din Șielcău mai bine de 4 ani s'a părăsit legiuita sa muier, pe Gafia Cosmanu gr.-or. din Veseud și nu se scie ubicațiunea aceluia, se citează prin aceasta, ca în termen de un an și o zi să se prezente înaintea subscrisului for matrimonial, căci altcum procesul divorțial urdit în contră-i decătră numita sa muier, se va pertracta și decide și în absența respectivului bărbat.

Dela forul matrimonial gr.-cat. de prima instanță al eparchiei protopopesci a Sibiiului.

Sibiiu, 24 August 1889.

Ioane V. Rusu m. p.,  
protopop gr.-cat.

## Concurs repetit.

Pentru ocuparea unui post de învățător la școala civilă de fete cu internat a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, prin aceasta se escrie concurs nou cu termenul până la 15 Septembrie n. a. c.

Doritorii de a ocupa acest post, au să prezente următoarele documente:

- atestat de botez;
- document despre cualificațiunea cerută prin legea statului (§. 103 Art. de lege XXXVIII. din 1868) pentru ocuparea de posturi de învățători la școalele civile;
- arătare în scris despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- o arătare în scris despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- arătarea specialității pentru care sunt pregătiți cu deosebire, și
- fiind limba română limba de propunere, să dovedească că posedă perfect limba română în vorbire și în scriere.

Concurentul ales se obligă a propune până la maximul de 30 oare pe săptămână.

Cu postul ce este de a se ocupa sunt următoarele beneficii:

- salar anual de 700 fl. v. a.;
- bani de cuartir 150 fl. v. a. pe an.

În lipsa de concurenți deplin cualificați de parte bărbătească, comitetul își rezervă a reflecta și pentru acest post la concurenți de partea femeiască cu cualificațiunea cerută prin legea statului.

Din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Sibiiu la 22 August 1889.

G. Baritiu,  
președinte.

Dr. I. Crisian,  
secretar II.

## Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

## Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 lei la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărănicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 120 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina măgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragioli. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

## Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

| Budapesta—Predeal |                  |              |              |           | Predeal—Budapesta |                  |              |           |                 | Budapesta—Arad—Teiuș |       |              |                  |                  | Teiuș—Arad—Budapesta |           |                  |           |            | Copsa mică—Sibiiu |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
|-------------------|------------------|--------------|--------------|-----------|-------------------|------------------|--------------|-----------|-----------------|----------------------|-------|--------------|------------------|------------------|----------------------|-----------|------------------|-----------|------------|-------------------|------|------|------|--|--|--|--|--|--|--|
|                   | Tren de persoane | Tren școlare | Tren omnibus | Tren mixt |                   | Tren de persoane | Tren școlare | Tren mixt | Tren omnibus    |                      |       | Tren omnibus | Tren de persoane | Tren de persoane |                      | Tren mixt | Tren de persoane | Tren mixt |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Viena             | 11.—             | 8.—          |              |           | București         |                  | 4.40         | 7.30      | †               | Viena                |       | 11.—         | 3.40             | Teiuș            | 11.24                | 3.—       | 1.42             |           | Copsa mică |                   |      | 2.05 | 4.35 |  |  |  |  |  |  |  |
| Budapesta         | 8.31             | 2.—          | 3.10         | 6.10      | Predeal           |                  | 9.12         | 1.14      | 5.35            | Budapesta            |       | 7.40         | 9.30             | Alba-Iulia       | 11.59                | 3.34      | 2.32             |           | Șeica mare |                   |      | 2.38 | 5.05 |  |  |  |  |  |  |  |
| Szolnok           | 11.20            | 4.05         | 7.22         | 9.28      | Timiș             |                  | 9.41         | 1.45      | 6.22            | Szolnok              |       | 10.42        | 12.38            | Vințul de jos    | 12.30                | 4.10      |                  |           | Loamneș    |                   |      | 3.22 | 5.46 |  |  |  |  |  |  |  |
| P. Ladány         | 2.22             | 5.46         | 5.52         | 11.38     | Brașov            | —                | 10.17        | 2.32      | 7.28            | Arad                 | {     | 3.53         | 5.36             | Șibot            | 1.01                 | 4.43      |                  |           | Ocna       | 8.—               | 3.46 | 6.17 |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Oradea-mare       | {                | 4.18         | 7.01         | 8.46      | Feldioara         | 4.54             |              | 7.07      | †               | Glogovaț             |       | 2.17         | 4.29             | 6.06             | Orăștia              | 1.32      | 5.18             |           |            | Sibiiu            | 8.35 | 4.18 | 6.40 |  |  |  |  |  |  |  |
| Várada-Verence    |                  | 7.11         | 9.18         | 2.11      | Apatia            | 5.37             |              | 7.44      |                 | Györök               |       | 2.37         | 4.41             | 6.18             | Simeria (Piski)      | 2.08      | 5.47             |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Fugyi-Vásárhely   |                  |              |              | 9.27      | Agostonfalva      | 6.15             |              | 8.09      |                 | Pauliș               |       | 3.37         | 5.05             | 6.43             | Deva                 | 2.52      | 6.27             |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Mező-Telek        |                  |              |              | 9.44      | Homorod           | 6.43             |              | 8.29      |                 | Radna-Lipova         |       | 4.05         | 5.17             | 6.55             | Branicea             | 3.23      | 6.54             |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Rév               |                  |              |              | 10.21     | 2.55              | 7.31             |              | 9.07      |                 | Conop                |       | 4.27         | 5.38             | 7.14             | Ilia                 | 3.55      | 7.20             |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Bratca            |                  |              |              | 8.16      | 3.38              | Hașfalău         | 9.09         | 10.34     |                 | Bézaava              |       |              | 6.05             | 7.46             | Gurasada             | 4.08      | 7.32             |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Bucia             |                  |              |              | 12.16     | 4.01              | Sighișoara       | 9.33         | 10.20     |                 | Soborșin             |       |              | 6.23             | 7.57             | Zam                  | 4.44      | 8.03             |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Ciucia            |                  |              |              | 9.05      | 1.57              | Elisabetopol     | 10.02        | 11.09     |                 | Zam                  |       |              | 7.20             | 8.42             | Soborșin             | 5.38      | 8.38             |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Huedin            |                  |              |              | 9.35      | 3.11              | Mediaș           | 11.04        | 11.19     |                 | Gurasada             |       |              | 7.55             | 9.11             | Bézaava              | 6.27      | 9.27             |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Stana             |                  |              |              |           | 3.40              | Copsa mică       | 11.24        | 11.35     |                 | Ilia                 |       | 8.26         | 9.39             | Conop            | 6.47                 | 9.46      |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Aghirș            |                  |              |              | 4.15      | Micăsasa          | 11.39            | 11.59        |           | Branictea       |                      | 8.47  | 9.55         | Radna-Lipova     | 7.28             | 10.20                | 5.35      |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Ghirbău           |                  |              |              | 4.36      | Blaj              | 11.57            | 12.15        |           | Deva            |                      | 9.11  | 10.13        | Pauliș           | 7.43             | 10.34                | 6.01      |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Nădeșel           |                  |              |              | 4.55      | Crăciunel         | 12.30            | 12.43        |           | Simeria (Piski) |                      | 9.42  | 10.37        | Györök           | 7.59             | 10.50                | 6.44      |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Cluj              |                  | 10.35        | 5.26         |           | Teiuș             | 12.45            | 12.55        |           | Orăștia         |                      | 9.59  | 10.53        | Glogovaț         | 8.28             | 11.16                | 7.25      |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Apahida           |                  |              |              |           | Cluj              |                  | 1.07         |           | Șibot           |                      | 11.—  | 11.39        | Arad             | 8.42             | 11.30                | 7.44      |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Ghirș             |                  |              |              |           | Aiud              |                  | 2.18         |           | Vințul de jos   |                      | 11.29 | 12.01        | Szolnok          | 9.20             | 12.05                |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Cucerdea          |                  |              |              |           | Uioara            |                  | 2.48         |           | Alba-Iulia      |                      | 12.02 | 12.29        | Budapesta        | 2.21             | 5.10                 |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Uioara            |                  |              |              |           | Cucerdea          |                  | 2.56         |           | Teiuș           | 8.55                 | 12.19 | 12.45        | Viena            | 5.40             | 12.55                | 6.27      |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Vințul de sus     |                  |              |              |           | Ghirș             |                  | 3.14         |           |                 | 9.54                 | 1.06  | 1.24         |                  | 1.40             | 6.05                 |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Aiud              |                  |              |              |           | Apahida           |                  | 4.01         |           |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Teiuș             |                  |              |              |           | Cluj              |                  | 4.47         |           |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Crăciunel         |                  |              |              |           |                   | 5.56             | 5.08         |           |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Blaj              |                  |              |              |           |                   | 6.45             | 5.32         | 8.—       |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Micăsasa          |                  |              |              |           | Nădeșel           |                  | 7.06         | 8.36      |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Copsa mică        |                  |              |              |           | Ghirbău           |                  | 7.22         | 9.02      |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Mediaș            |                  |              |              |           | Aghirș            |                  | 7.37         | 9.32      |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Elisabetopol      |                  |              |              |           | Stana             |                  | 8.03         | 10.11     |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Sighișoara        |                  |              |              |           | Huedin            |                  | 8.24         | 10.51     |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Hașfalău          |                  |              |              |           | Ciucia            |                  | 9.04         | 12.16     |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Homorod           |                  |              |              |           | Bucia             |                  | 9.20         | 12.50     |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Agostonfalva      |                  |              |              |           | Bratca            |                  | 9.37         | 1.19      |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Apatia            |                  |              |              |           | Rév               |                  | 9.55         | 2.—       |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Feldioara         |                  |              |              |           | Mező-Telek        |                  | 10.20        | 3.04      |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Brașov            |                  |              |              |           | Fugyi-Vásárhely   |                  | 10.47        | 3.52      |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Timiș             |                  |              |              |           | Várada-Verence    |                  | 10.57        | 4.03      |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| Predeal           |                  |              |              |           | Oradea-mare       |                  | 11.04        | 4.47      |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
| București         |                  |              |              |           | P. Ladány         |                  | 11.19        | 10.50     |                 |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
|                   |                  |              |              |           | Szolnok           |                  | 1.19         | 10.08     | 1.33            |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
|                   |                  |              |              |           | Budapesta         |                  | 3.31         | 11.51     | 3.29            | 9.55                 |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
|                   |                  |              |              |           | Viena             |                  | 6.30         | 1.55      | 7.45            |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |
|                   |                  |              |              |           |                   |                  | 1.40         | 7.15      | 6.05            |                      |       |              |                  |                  |                      |           |                  |           |            |                   |      |      |      |  |  |  |  |  |  |  |

| Murêș-Ludoș—Bistrița |  |  |  |      | Bistrița—Murêș-Ludoș |  |  |  |      |
|----------------------|--|--|--|------|----------------------|--|--|--|------|
| Murêș-Ludoș          |  |  |  | 4.30 | Bistrița             |  |  |  | 8.—  |
| Tagu-Budatelic       |  |  |  | 7.27 | Tagu-Budatelic       |  |  |  | 6.49 |
| Bistrița             |  |  |  | 11.— | Murêș-Ludoș          |  |  |  | 9.35 |

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

| Sighișoară—Odorheiu |  |  |  |      | Odorheiu—Sighișoară |  |  |  |      |
|---------------------|--|--|--|------|---------------------|--|--|--|------|
| Sighișoară          |  |  |  | 6.05 | Odorheiu            |  |  |  | 6.—  |
| Odorheiu            |  |  |  | 9.12 | Sighișoară          |  |  |  | 8.56 |

Nota: Numerii înscuștrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acți în Sibiiu, sub responsabilitatea lui Michail Gherla.